

Guia en lectura fàcil per a visitar el Palau Ducal dels Borja de Gandia

Historia del Palau Ducal dels Borja

El Palau Ducal dels Borja de Gandia

és un edifici molt antic.

I és molt important per a la ciutat.

Aquest Palau és del segle 14 i ací van viure
persones molt importants de la **Corona d' Aragó**.
Com, per exemple, el duc reial Alfons El Vell.

Corona d' Aragó

Conjunt de territoris on
regnava el Rei
d' Aragó.

A finals del segle 15, el rei Ferran el Catòlic
ven el **ducat de Gandia** a Roderic de Borja.
I Roderic de Borja li dona al seu fill Pere Lluís de Borja
el títol de duc de Gandia.

Ducat de Gandia

Territori on governava
el duc de Gandia.

Roderic de Borja serà el Papa Alejandro 6.

El duc Pere Lluís de Borja mor sense tindre fills.

I el seu germà Joan és el nou duc de Gandia.

En els anys següents hi haurà diferents ducs de Gandia
que viuran al Palau Ducal.

Francesc de Borja va ser un dels ducs
més importants.

Ell va ser duc de Gandia i General
de la **Companyia de Jesús**.

I també va ser sant.

Companyia de Jesús

Eren un grup de persones de
la religió catòlica que
impulsaven l'educació i la
cultura.
També s'anomenen Jesuïtes.

Al segle 18, un altre duc de Gandia que s'anomenava Lluís Ignasi Francesc de Borja i Centelles mor sense tindre fills.

I el títol de duc de Gandia passa a la família dels ducs d'Osuna. Però els ducs d'Osuna no viuen al Palau Ducal. I deixen la gestió del Palau als seus **procuradors**.

A finals del segle 19, la Companyia de Jesús compra el Palau Ducal. La Companyia de Jesús arregla l'edifici i el converteix en un lloc important per a la religió catòlica.

Ara el Palau Ducal dels Borja de Gandia és un edifici que tu pots visitar. Al Palau Ducal pots veure tota la decoració i tots els quadres que es conserven. El Palau Ducal té 10 sales i 2 patis.

Procuradors

Són les persones que s'encarregaven de tots els temes legals del Palau Ducal. Un procurador és semblant a un advocat.

1. Saló de corones

El Saló de corones era on Francesc de Borja rebia els convidats i celebrava els judicis.

Les rajoles de les parets d' aquest saló són molt especials.

Aquestes rajoles són tradicionals de Sevilla i són molt diferents a les rajoles que es feien a València.

El sostre del Saló de Corones és de fusta. I la imatge de la família Borja està dibuixada moltes vegades a la fusta.

La imatge de la família Borja és una corona que semblen dues corones.

Per això s'anomena la doble corona.

La part alta de la paret té una frase escrita en llatí.

El significat d' aquesta frase en valencià és:

Correu per a comprendre que només serà coronat aquell que lluite segons la llei.

En aquesta sala hi ha unes teles pintades
que estan penjades a les parets.

I són imatges dels moments importants
de la vida de Francesc de Borja.

Aquestes teles pintades s'anomenen gergues.

El **jesuïta** Martín Coronas va pintar
aquestes gergues a principis del segle 20.

Jesuïta

Era un membre de la
Companyia de Jesús.

Al Saló de Corones també hi ha la imatge
de Francesc de Borja vestit de l'**orde de Santiago**.

Orde de Santiago

Grup de militars que protegien
les persones que feien el Camí
de Santiago.

2. Capella neogòtica

La Capella **Neogòtica** és en honor a Sant Francesc de Borja.

Els germans Martín Coronas i Orriols van construir aquesta capella.

El més important d'aquesta capella és el sostre en forma de **volta**, que sembla una estrella o una rosa.

Des de la capella entres a una altra habitació. El terra d' aquesta habitació és de rajoles fabricades a Manises, un poble de València. Aquestes rajoles són del segle 15.

En aquesta habitació està la **màscara mortuòria** de Francesc de Borja. I així podem veure com era la seua cara.

Neogòtica

És un estil de fer art i construir edificis del segle 18.

Volta

És un sostre que té forma de corba menuda.

Màscara mortuòria

És una figura que es feia amb la forma de la cara de les persones mortes.

3. Oratori o Santa Capella

L '**Oratori** és una capella menuda que té un sostre que no està pla. A les parets de la capella hi ha unes pintures en blanc i negre i diferents tons de gris.

Filippo de Sant Leocadi va pintar aquestes pintures, al segle 16.

La **Companyia de Jesús** va reformar el terra i el sostre de la capella al segle 19. I el comte de Ròtova va pagar la reforma.

Oratori

És un espai per a resar

Companyia de Jesús

Eren un grup de persones de la religió catòlica que impulsaven l'educació i la cultura. També s'anomenen Jesuïtes.

4. Galeria de ceràmiques

En aquesta sala veiem algunes **rajoles de ceràmica** del Palau Ducal. Aquestes rajoles les van fer a pobles de València, com Manises o Gandia.

Rajoles de ceràmica

Són rajoles que estan fetes de fang i després es calfen en un forn.

En les rajoles està la imatge de la família Borja, que era una corona que semblaven 2 corones. I també hi ha uns dibuixos que semblen raigs.

El dibuix de les 2 corones i el dibuix dels raigs també apareixen a l'escut del Papa Alexandre 6.

5. Pati d'armes

El Pati d'armes està al centre del palau.

I al voltant d'aquest pati estan els altres salons.

El més destacat del Pati d'armes és:

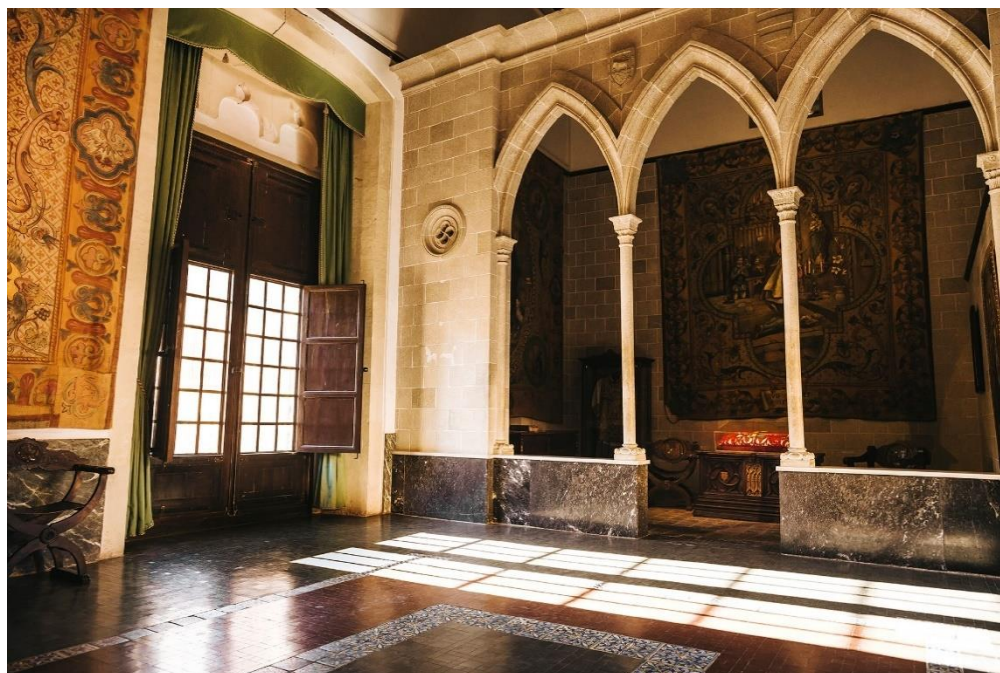
- L' escala, que s'anomena escalinata d'honor.
Per aquesta escala arribes al Saló de Corones.
- L' entrada al Pati d'armes,
que té forma d' arc rebaixat.
- Les finestres d'estil **gòtic** del Saló de Corones.

Gòtic

És un estil de fer art i construir edificis del segle 12.
Les finestres gòtiques eren allargades i estretes.

6. Cambra de la duquessa

En aquesta habitació va nèixer Sant Francesc de Borja el 28 d' octubre de l'any 1510.

El terra d' aquesta habitació és de rajoles de ceràmica del segle 15.

Aquestes rajoles tenen un dibuix amb unes cadenes.

I en aquesta habitació també hi ha un coixí amb l' escut de la família Borja. És un coixí molt antic i és l'únic que es conserva de l' època.

7. Saló d' Àguiles

Al segle 17, els ducs de Borja
van fer unes reformes en aquest saló:

- Van canviar les finestres per balcons.
- Van posar un sostre més baix que el que hi havia.
- I van posar un adorn daurat que pots veure al voltant de tota la paret, a la part de dalt.
Els dibuixos d'aquest adorn són àguiles que estan picant fruites i flors.

En aquesta habitació també hi ha el floró tallat.
El floró tallat és un adorn fet amb **pa d'or**.
Al floró tallat hi havia un llum que ara ja no hi és.

Des de les finestres del Saló d'Àguiles
es veu el carrer i el Pati d'Armes.
Per això les persones que vivien al Palau Ducal
utilitzaven aquest saló per disfrutar de les festes
que se celebraven dins i fora del palau.

Pa d'or

És un paper fet amb or que
serveix per cobrir fusta i que la
fusta sembla or.

8. Saló dels Estats de Sardenya

Sardenya és una illa d'Itàlia.

I al segle 16, la família Borja tenia
alguns territoris en aquesta illa.

Aquests territoris s'anomenaven Estats.

Per això aquesta sala es diu Estats de Sardenya.

Aquesta sala té 4 quadres molt grans del segle 18.

Però no sabem qui va pintar aquests quadres.

En aquests quadres veiem moments de la vida de Francesc de Borja:

Quadre 1.

Francesc de Borja està davant del cadàver de la reina Isabel de Portugal.

Quadre 2.

Mort de Leonor de Castro.

Quadre 3.

Francesc de Borja en una església.

Quadre 4.

Francesc de Borja dient que no vol ser **cardenal**.
És la tercera vegada que ho deia.

Cardenal

És un títol religiós més important que rector.

9. Sala verda

La Sala verda s'anomena així perquè les rajoles del terra eren de color verd.

En aquesta sala hi ha 2 escultures del segle 19.

- L'escultura de Sant Francesc de Borja vestit de **Jesuïta**.

Sant Francesc de Borja té a la mà la calavera d'Isabel de Portugal, que porta la corona posada.

- L'escultura de Sant Ignasi de Loiola, que va ser el fundador de la **Companyia de Jesús**.
Sant Ignasi de Loyola té a les mans un llibre religiós dels **Jesuïtes**.

Jesuïta

Era un membre de la Companyia de Jesús.

Companyia de Jesús

Eren un grup de persones de la religió catòlica que impulsaven l'educació i la cultura.
També s'anomenen Jesuïtes.

10. Sala de la Torreta

Aquesta sala era l'habitació de la duquessa María Enríquez.

Les rajoles del terra d' aquesta habitació són del segle 15.

És el terra més antic de tot el palau.

A les parets de la sala hi ha 3 quadres pintats sobre una taula de fusta, que són del segle 16.

Aquests quadres tenen molt de valor perquè són de l'**Escola renaixentista** valenciana. La família Batllori va donar aquests quadres a la Companyia de Jesús.

Escola renaixentista

Era un estil d'escola que impulsava la cultura i ensenyava assignatures com el llatí, la literatura, la poesia i la història.

12. Galeria Daurada

La Galeria Daurada també es diu Obra Nova.
És un dels espais més importants del Palau Ducal.
El duc Pasqual Francesc de Borja
va manar construir aquest espai d'**estil barroc**.

Estil Barroc

És un estil d'art i de fer edificis
que utilitzava molts adorns i
molts detalls.

La Galeria Daurada està formada per 5 sales.
Les 5 sales estan separades per **pòrtics**.

Pòrtic

És una entrada molt ampla,
que no té portes i està molt
decorada.

Els adorns dels **pòrtics** són de pa d'or.
És molt bonic posar-te en un **pòrtic**
i mirar cap a les altres sales.
I veure la llum que entra i els adorns daurats
de tots els **pòrtics**.

Al sostre de cada sala hi ha una pintura del pintor Gaspar de la Huerta.

Les 5 sales que formen la Galeria Daurada són:

1. Saló Heràldic.

La paraula Heràldic es refereix al dibuix de l'escut d'una família.

Al sostre d'aquest saló està dibuixat l'escut de la família Borja. La família Borja va tindre aquest escut fins al segle 18.

2. Saló decoratiu.

La pintura del sostre és una imatge que sembla una **catifa** molt decorada.

3. Saló de la glorificació.

La pintura del sostre és la més important. I representa Sant Francesc de Borja envoltat d'àngels.

4. **Saló de la Sagrada Família.**

La pintura del sostre representa Jesús
amb María i amb sant Josep.

5. **Saló del cel i la terra.**

El sostre d'aquest saló té forma de **cúpula**.
I té imatges de **profetes**, àngels i sants
que estan al voltant de la Mare de Déu del Rosari.

I al terra d'aquest saló hi ha unes rajoles
que s'anomenen **Paviment dels 4 elements**.
Són unes rajoles molt importants
que es van elaborar en un poble de València
que es diu Manises.

Aquestes rajoles representen els 4 elements
que formen l'univers: el foc, el vent,
l'aigua i la terra.

Aquests 4 elements eixen des de 4 cares
que estan dibuixades a les cantonades del saló.

Cúpula

És un sostre que té forma de
corba molt gran.

Profeta

Era una persona que parlava
amb Déu.
I els profetes contaven al
poble el que Déu els deia.

13. La terrassa

Quan estàs a la terrassa del Palau Ducal pots veure la façana de la Galeria Daurada.

La façana està decorada amb pintures de gerres amb flors, al voltant dels balcons i les finestres.

A les finestres hi ha un sostre menut de teules blaves que brillen molt i semblen de vidre. Per això s'anomenen teules vidriades.

Des de la terrassa pots veure el Pati de la Cisterna.

El Pati de la Cisterna l'utilitzaven abans com a Pati d'Armes.

Quan la família Borja va arribar al Palau Ducal
va omplir el pati de jardins.

I el duc Carles de Borja va construir la **cisterna** al segle 16.

Anys després, aquesta **cisterna** va ser una font
per a la ciutadania de Gandia.

I durant la Guerra Civil Espanyola,
la cisterna es va utilitzar com a refugi.

Cisterna

És un espai molt gran per
emmagatzemar aigua.

Això significa que les persones
anaven a aquesta cisterna
per a protegir-se de les bombes
que llançaven els avions.

Aquest logo significa que aquesta guia està escrita en lectura fàcil.

La lectura fàcil és una manera de redactar amb paraules fàcils perquè els textos s'entenguen millor.

Persones amb discapacitat intel·lectual i del desenvolupament que treballen en Plena inclusió Comunitat Valenciana, han validat aquesta guia per complir amb la norma UNE 153101 de lectura fàcil.

Adaptat i validat per persones amb discapacitat intel·lectual.

© Logo Europeu de Lectura fàcil: Inclusion Europe.

Més informació a www.easy-to-read.eu